FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 36751
Nom: Reforma de l'administració i administració digital
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Reforma de l'administració i administració digital	OBLIGATÒRIA
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BOIX PALOP ANDRES

PALMA ORTIGOSA ADRIAN

RESUM

L'assignatura Reforma de l'Administració i Administració digital aborda els desafiaments i transformacions clau en l'actuació de l'Administració pública. L'enfocament d'aquesta assignatura és examinar els avanços que ha experimentat el Dret administratiu en els seus fonaments i contingut regulador durant aquest segle per a donar resposta a l'evolució tecnològica i la implantació de mitjans digitals i l'ús d'Intel·ligència Artificial en cada vegada més activitats, incloent la pròpia gestió pública, donant així l'oportunitat a l'estudiantat d'entendre, estudiar i aprofundir respecte de vectors d'evolució del Dret públic molt recents, nous i amb un impacte clar en la definició de polítiques públiques i exercici del poder públic dels nostres dies.

Entre els desafiaments contemporanis que afronta la gestió pública trobem com a temes centrals els referits impactes de la digitalització, tant en les activitats desenvolupades pels ciutadans i que a vegades el poder públic emmarca, regula, ordena i controla, com en la pròpia gestió i processos administratius

desenvolupats pel poder públic, així com les conseqüències derivades del desenvolupament de la Intel·ligència Artificial (IA) i de les seues cada vegada més habituals usos, tant públics com privats. Íntimament connectats amb aquests vectors d'evolució, i pel seu impacte en les garanties i drets dels ciutadans enfront de l'exercici del poder (i especialment enfront de l'acció dels poders públics), en aquesta matèria ha de ser estudiat també el règim de protecció de dades personals a la Unió Europea i la seua projecció a Espanya, per les seues importants implicacions en el desenvolupament de les funcions públiques suposa un altre dels aspectes d'interés creixent en un entorn cada vegada més digitalitzat.

En definitiva, aquesta és una assignatura que aspira a preparar als estudiants en el quart curs per a afrontar amb un major coneixement i preparació alguns dels problemes més immediats i de major rellevància i actualitat als quals ha de fer front el sector públic en els pròxims anys, dotant-los de les competències adequades per a l'estudi d'aquests reptes i dels problemes que plantegen, així com per al millor coneixement de les respostes normatives aprovades per a fer-los front i els conflictes aplicatius més habituals.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Aquesta matèria es configura com a aprofundiment i ampliació d'alguns dels continguts vistos en l'assignatura Fonaments de Dret Administratiu. Per tant, es recomana la superació d'aquesta matèria per a poder cursar aquesta assignatura.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública

Anàlisi d'informació per a avaluar problemes polítics o de gestió pública i elaborar propostes de millora

Analitzar el disseny, la planificació, la gestió i l'avaluació de les polítiques públiques i fer recomanacions de millora, especialment en les polítiques de gènere, medi ambient i desenvolupament sostenible.

Aplicar críticament les principals teories i enfocaments de la Ciència Política i de l'Administració Pública.

Conèixer i saber analitzar l'estructura i funcionament de les Administracions públiques.

Interpretar els marcs polítics i processos històrics establint anàlisis comparatives de canvi i de prospecció futura.

Pensament crític.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Saber analitzar l'estructura i funcionament dels sistemes i processos polítics, els seus elements, així com la seua dimensió històrica, amb especial atenció al sistema polític espanyol i al de la Unió Europea.

Saber analitzar les principals tècniques de gestió en l'Administració Pública i dissenyar estratègies de millora organitzativa i assegurament de la qualitat dels serveis públics davant els reptes del nou entorn digital.

Saber elaborar informes, dictàmens i treballs de recerca política.

Treball en equip.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'Administració pública enfront de l'evolució tecnològica i al risc.

Administració i digitalització: desplegament i responsabilitat pública. Principals polítiques públiques en matèria de digitalització. L'Administració enfront de l'actuació dels ciutadans i empreses en entorns digitals. Bones pràctiques en el desplegament de la tecnologia en el quefer administratiu. Exemples reeixits i beneficis obtinguts: el cas, a Espanya, de la AEAT.

2. Procediment administratiu i digitalització. L'Administració electrònica

El procediment administratiu en la seua dimensió electrònica. Translació i traducció de les principals garanties procedimentals a entorns i procediments digitals. La regulació continguda en la Llei 39/2015 sobre digitalització del procediment administratiu i la seua fusió amb el procediment tradicional. Exigències i regles bàsiques respecte del back-office electrònic per a les AAPP en la Llei 40/2015.

3. Protecció de dades i garantia dels drets digitals enfront de l'Administració

Origen i reconeixement del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Protecció de dades de caràcter personal en l'exercici de funcions públiques. Normativa europea i espanyola. Afeccions a les dades de caràcter personal derivades de la digitalització dels procediments administratius: cauteles i garanties específiques, sistemes de control. Articulació de controls sobre les AAPP en matèria de protecció de dades: el paper del delegat de protecció de dades i de les autoritats independents de control autonòmiques (en el seu cas), estatal i europea.

4. Transparència administrativa i dret d'accés en entorns digitals.

La transparència de l'activitat administrativa. Legislació estatal i autonòmica en matèria de transparència. Publicitat activa i passiva. Coordinació de les normes en matèria de transparència amb les garanties de protecció de dades personals. El problema de la transparència algorítmica respecte de les eines digitals i de IA emprades per les Administracions Públiques: marc legal i solucions jurisprudencials a nivell estatal i europeu.

5. Intel·ligència Artificial i el seu ús pels actors privats: la posició de tutela i control dels poders públics i de l'Administració.

Normativa europea i espanyola sobre el control de l'ús de la IA i protecció dels drets dels ciutadans i interessos col·lectius. Regulació sobre l'ús de IA i solucions algorítmiques per part dels poders públics per al desplegament de polítiques públiques o la prestació de serveis públics. La IA Act de 2024 i la participació d'agents privats en funcions de regulació i control. Principals àmbits d'ús de IA i algoritmes per part de les AAPP espanyoles.

6. Protecció enfront de biaixos i efectes discriminatoris en entorns digitals

Les mesures en Dret espanyol i europeu per a l'evitació de biaixos algorítmics i la protecció enfront de biaixos discriminatoris en entorns digitals. El dret a la no discriminació europeu i la necessitat de la seua adaptació a l'entorn digital. Actuació dels poders públics per al control i l'evitació de la discriminació per actors privats i el cas de les plataformes digitals: Digital Services Act i Digital Markets Act. Les mesures de control i prevenció de la discriminació enfront de l'actuació dels poders públics emprant eines digitals i de IA.

7. Principals exemples d'entorns on les Administracions Públiques estan emprant eines algorítmiques i de IA, els seus problemes i règim jurídic

Eines predictives i de control de riscos: el cas de Viogén i altres eines similars. Eines d'anàlisis de dades i detecció de fraus: l'actuació de la AEAT, de la CNMC o de la inspecció de treball. Ús de la IA i contractació pública.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	**45,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	32,50
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	**67,50**

METODOLOGIA DOCENT

Les unitats temàtiques es desenvoluparan en 45 hores. La metodologia docent compaginarà les lliçons magistrals amb activitats complementàries i aplicades.

En les lliçons magistrals, el professorat presentarà els conceptes fonamentals i desenvoluparà els continguts proposats. L'estudiantat, per la seua part haurà de preparar aquestes classes teòriques mitjançant la lectura dels materials recomanats pel professorat, especialment els manuals, textos legals i jurisprudencials, així com els diferents recursos bibliogràfics proporcionats.

Les activitats aplicades consistiran en la resolució de casos pràctics relacionats amb l'assignatura, la realització de treballs i l'assistència a seminaris i activitats complementàries proposades pel professorat. Per mitjà d'aquestes activitats es buscarà desenvolupar i aplicar el contingut de les diferents lliçons magistrals.

AVALUACIÓ

L'avaluació final de l'assignatura es compondrà d'una avaluació contínua on s'avaluarà el treball realitzat durant el curs acadèmic i una prova global consistent en un examen de tipus escrit.

Independentment del sistema d'avaluació general que s'establisca per a tot l'alumnat, el professorat responsable del'assignatura podrà determinar en l'annex a la guia docent la possibilitat de canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent de l'oficial en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o qualsevol altra causa reglamentàriament establida (v. gr. supòsits de força major justificada). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta del grup.

L'avaluació contínua tindrà un pes del 30% de l'avaluació final, aquesta avaluació es desenvoluparà mitjançant la realització de les activitats pràctiques proposades pel professorat que seran debatudes i corregides a l'aula, l'assistència a les activitats complementàries i la participació activa en les classes al llarg del curs. Les activitats d'avaluació continuada no seran recuperables quan, per la seva naturalesa, no siga possible dissenyar una prova que valore l'adquisició de resultats de l'aprenentatge a la segona convocatòria. La condició d'activitat no recuperable s'haurà de reflectir a l'annex a la guia docent o bé comunicar-se als estudiants quant aquesta es plantege durant el curs.

La prova global final tindrà un pes del 70% de l'avaluació final. Consistirà en un examen final de tipus escrit en la qual es valoraran els continguts i competències adquirides durant el curs, la capacitat de relacionar conceptes jurídic-administratius, la capacitat de raonar, així com la claredat en l'exposició. És necessari obtindre almenys un 4 sobre 10 a la prova global final per poder sumar la nota referida a l`avaluació continuada.

Corresponen la qualificació de 0-Suspés tant en l'avaluació contínua com en la prova global als i les estudiants que no actuen amb la probitat i honestedat acadèmica deguda.

En els casos que l'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de "No presentat".

BIBLIOGRAFIA

BALAGUER CALLEJÓN y COTINO HUESO (Coord.), Derecho público de la inteligencia artificial, Fundación Giménez Abad, 2023.

BOIX PALOP, De McDonalds a Google. La ley ante la tercera revolución productiva, Teoría y Derecho, 1,

2007.

BOIX PALOP, Los algoritmos son reglamentos, Revista de Derecho Público, 1, 2020.

BOIX PALOP y SORIANO ARNANZ (Coords.), Número especial sobre La regulación de la economía digital para la protección frente a las grandes plataformas en Revista General del Derecho de los Sectores Regulados, nº 8, 2021.

COTINO HUESO Y PERE SIMÓN (Dirs.): Tratado sobre el Reglamento Europeo de Inteligencia Artificial, Aranzadi, 2024.

HUERGO LORA, La regulación de los algoritmos, Aranzadi-Thomson Reuters, 2021.

MUÑOZ MACHADO: Tratado de Derecho administrativo y Derecho público general, BOE, XIV vols.

SORIANO ARNANZ, Data protection of algorithmic discrimination, Aranzadi Thomson Reuters, 2021.

VELASCO CABALLERO y DARNACULLETA GARDELLA (Dirs.): Manual de Derecho administrativo. Marcial Pons, 3ª ed., 2025.

VV.AA. Derecho e inteligencia artificial, El Cronista del Estado Social y Democrático de Derecho, nº 100.

Les referències complementàries seran subministrades en classe pel docent, referides als desenrotllaments en la matèria esdevinguts durant eixe curs acadèmic, a fi de mantindre l'actualitat de les referències en relació als més recents desenrotllaments respecte d'estos continguts. Així mateix, es recomanen com a referències complementàries lectures sobre desenrotllament de la IA i l'evolució tecnològica que s'han convertit ja en clàssiques respecte de les seues implicacions jurídiques i reguladores, perquè encara que la seua novetat és a hores d'ara relativa permeten donar context essencial a l'assignatura i els seus continguts:

BOSTROM, Superintelligence, 2014.

CRWDFORD, Atlas de inteligencia artificial: Poder, política y costos planetarios, 2023.

O´NEILL, Weapons of Math Destruction, 2016.

TEGMARK, Life 3.0, 2017.